

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת
עקב

י"ח אב
תש"פ

1037

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:55 | 7:10 | 7:04 | 7:14

מוצאי שבת 8:08 | 8:11 | 8:11 | 8:09

רבינו תם 8:48 | 8:51 | 8:52 | 8:49

משכיל לדוד

הדרך להשיג תורה ויראת שמים היא רק על ידי התבוננות

תורה ויראת שמים.

דוד המלך אומר (תהלים ת, ד) "כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת", כלומר שמכל דבר אפילו הכי פשוט וקטן, צריך אדם להתבונן וללמוד מוסר, כי האדם מתגדל ומתעלה בעיקר מכוח ההתבוננות. כשאדם אינו מתבונן בדרכיו, אינו מתעלה, כמו שכתוב (שם פב, ה) "לא ידעו ולא יבינו, בחשיכה יתהלכו", כי כשאדם אינו מתבונן, ברגע קל הוא יכול לחילה ליפול ממדרגתו, ובלא התבוננות ובלא למאוס בהבלי עולם הזה אין האדם גודל ומתעלה, ואינו משיג לעולם את התכלית שהיא היראת שמים אשר באה לאדם רק מתוך לימוד התורה ועל ידי התבוננות במעשי ה' יתברך כל יום.

ובזה יתפרש לנו ההבדל בין נבוכדנאצר לנירון קיסר, שניהם רצו להחריב את בית המקדש, ונבוכדנאצר אכן החריב את בית המקדש, ואילו נירון קיסר כשהגיע לשערי העיר ירושלים, חזר בו מכוונתו וברח משם והתגיר, וזכה שיצא מצאצאיו התנא רבי מאיר זיע"א (גיטין נו, א).

ויש להבין מדוע באמת נירון קיסר זכה לכך, ואילו נבוכדנאצר שהיה גם כן מכבד את ה' יתברך לא זכה לכך, ועל אף שניתן לו שכר על פעולתו אבל בכל זאת לא זכה לכך, שהרי מספרים חז"ל (סנהדרין צו, א) שכששמע מלך בבל את הנס הגדול שעשה ה' לחזקיהו שנשתנו סדרי הבריאה בזכותו, הוא החליט לשלוח מכתב לכבוד הקב"ה וחזקיהו, וכתב במכתב "לכבוד המלך חזקיהו ולכבוד הקב"ה אלוקי ישראל ולכבוד ירושלים", ונתן זאת לשליח שילך לירושלים ויתן את המכתב לחזקיהו המלך. אחרי רגע התעורר נבוכדנאצר שהיה הסופר של מלך בבל שראוי להקדים את שמו יתברך לפני חזקיהו, ופסע שלש פסיעות לעבר השליח כדי לעצור אותו משליחותו, ותיקן את מה שכתב מלך בבל, דהיינו שהקדים את שמו יתברך ורק אחריו הזכיר את המלך חזקיהו, ובשכר שלש פסיעות אלו זכה שהקב"ה המליך אותו על כל העולם, כיון שכיבד את ה' יתברך.

וצריך א"כ להבין כיצד קרה שנבוכדנאצר החריב את בית המקדש הגם שהיה מכבד את הקב"ה, ואילו נירון קיסר חזר בו ולא החריב, ולא זו בלבד אלא אף זכה שיצא מצאצאיו התנא רבי מאיר זיע"א.

ונראה לבאר על פי הנוכח לעיל, שכאשר אדם אינו מתבונן, הוא אינו מתעלה, נבוכדנאצר כשחזר בו ותיקן את המכתב ששיגר בלאדן מלך בבל, הוא עשה מעשה גדול, אך הוא עשה זאת בלא התבוננות, ולכן על אף שקיבל שכר על כך, אבל לא הוא התעלה מזה. משא"כ נירון קיסר כשכא להילחם בעם ישראל ולהחריב את בית המקדש, הוא התבונן בדרכיו ואמר - וכי הקב"ה רוצה שאני אחריב את ירושלים, הרי אחר כך הוא יתנקם בי ועניש אותי, מחשבה זו גרמה לו להתעורר וברח משם והתגיר במחבוא, וזכה שיצא מצאצאיו רבי מאיר זיע"א.

זהו השכר שאדם מקבל כאשר הוא מתבונן ואינו חי ככהמה אלא ממאס את חיי ההבל של העולם הזה, אז הוא זוכה להדבק בתורה ולקנות יראת שמים.

"ועתה ישראל מה ה' א-להיך שואל מעמך כי אם ליראה" (דברים י, יב)

משה רבנו אומר שאין הקב"ה דורש מאיתנו דבר גדול מדי, אלא דבר קל - יראת שמים. ונראה מדברי משה שיראת שמים הינה דבר קל להשגה, והוא פלא, שהרי ידוע כמה קשה להשיג מעלה זו של יראת שמים.

ונראה לבאר העניין, אכן לא קשה להשיג יראת שמים, אלא שאצלנו ישנם מעכבים המפריעים לנו בעבודת ה', והם הגורמים לנו שלא לקנות את מידת יראת שמים. המעכב הגדול ביותר הוא כשהאדם אינו יודע להבדיל בין טוב לרע, בין ישר לעקום, לכן אין יראת שמים, כי כשאדם לא דבוק רק בתורה אלא יש לו טעם וחשק גם בהבלי עולם הזה, אזי אין התורה משפיעה עליו מכוחה ואין היא נותנת לאדם את רגשות יראת שמים שהוא נצרך להם במלחמתו עם היצר הרע.

סבי הקדוש רבי יאשיהו פינטו זיע"א, קרא לכל ספריו בשם כסף, כגון 'כסף נבחר', 'כסף מזוקק'. כשנשאל פעם למה קרא כך לכל הספרים שלו, אמר שהוא בא ללמד בזה יסוד גדול מאוד להצלחה בתורה, לכל אדם בעולם יש לו נטייה ואהבה לכסף וזהו, ואפילו כשיש לאדם הרבה כסף, הוא אינו שקט, ותמיד מחפש תחבולות ועצות כיצד להרבות את כספו וזהו, בכדי להצליח בתורה, חייב האדם בתחילה לדעת ולהבין את גודל ערכה ויקרותה של התורה, ואז לקחת את כל הנטיות האלו, את כל האהבה שיש לו לעולם הזה, ואת כל המאמצים שהוא היה עושה כדי להשיג עוד כסף, ואת כל ליבו וחשקו להפנות אך ורק לתורה, עד כדי שיוכל לומר על עצמו את הפסוק - 'נכספה וגם כלתה נפשי' (תהילים פד, ג) נכספה היינו מלשון 'כסף', שאת כל הנטייה לכסף שיש לאדם צריך הוא להפנות אל הקב"ה ואל התורה. רק כשהאדם יודע את הערך היקר של התורה, אז הוא יכול להצליח בתורה, רק כשהוא מבין עמוק בלבבו שצריך לוותר על כל מנעמי והבלי העולם הזה כדי לקנות תורה, רק אז יזכה לתורה, וכמו שדרשו חז"ל (עי' ברכות סג, ב) "אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה".

פעם עליתי בבניין רב קומות, וכשהתבוננתי ראיתי שכל שעלינו יותר גבוה, היה הבניין יותר נקי, בקומת הכניסה היה מאוד מלוכלך ובקומה הראשונה היה פחות מלוכלך וכן הלאה, כמה שיותר גבוה היה יותר נקי. והסיבה היא משום שבקומה הראשונה עוברים כל דיירי הבניין - גם אנשי הקומה השנייה והשלישית, אבל בקומה הגבוהה יותר, עוברים רק דיירי הקומה ההיא, ואילו דיירי הקומה הראשונה לא עוברים שם, לכן ככל שעולים יותר גבוה, הבניין יותר נקי.

ולמדתי מזה מוסר השכל גדול שכלל שהאדם יותר מחובר לארציות ולגשמיות, הרי הוא מלוכלך יותר, וככל שהאדם מרומם את עצמו ומתנתק מהבלי העולם הזה וממנעמי הארץ, אזי הוא יותר נקי, כי העיקר הוא שידע האדם שאין כל ערך להבלי העולם הזה, וכל חיי העולם הזה ומנעמיה לא ניתנו אלא לשרת את האדם שעובד את ה' יתברך, אבל אין להם כל ערך עצמי, רק על ידי התבוננות זו יוכל לרכוש

הילולא דצדיקיא

יח - רבי דב בער אליעזרוב

יט - רבי יעקב כולי בעל 'מעם לועז'

כ - רבי יוסף צוברי

כא - רבי אהרן רוקח האדמו"ר מבעלז

כב - רבי מרדכי בר הלל בעל 'המרדכי'

כג - רבי ישראל יעקב קנייבסקי

כד - רבי ישמעאל הכהן ה"ד, רבה של צפת

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

ההוכחה של המוכיח מפראג

המוטיב המרכזי שחוזר על עצמו פעמים רבות בתורה, הוא כח השמיעה, הטיית האוזן לדברי תוכחה ומוסר. כך גם פותחת הפרשה ב"והיה עקב תשמעון", לאמר; הכל תלוי בכח השמיעה וההפנמה של הדברים הנאמרים לאוזנו.

בנוגע למשמע דברי תוכחה ומוסר לאחרים, סיפר רבינו יוסף חיים מבבל זיע"א, שפעם הגיע לבגדד רב אשכנזי מאירופה. שאלוהו: 'מי כבודו? ענה: 'אני המוכיח מפראג'. באותם ימים היה לדרשן של פראג שם גדול מאד, ומאחר שאנשי העיר מעולם לא ראוהו - האמינו לאיש, כבדוהו בכבוד גדול ובקשו שישא לפניהם מדברותיו. שמש בית הכנסת הודיע לציבור, כי מחר ביום השבת, בשעה אחת עשרה, תתקיים דרשה מיוחדת מפי האורח הגדול שהגיע מחוץ לארץ - המוכיח מפראג, ובשעה היעודה התמלא בית הכנסת מפה לפה.

ביו הנוכחים היו כמה אשכנזים נוספים, סוחרים שנקלעו למקום, אחד מהם הכיר את המוכיח מפראג, ותכף ומיד כשראה את הדרשן ידע שאין הוא האדם שהוא מתיימר להיות. פנה ושאל אותו: "מפני מה קראת לעצמך המוכיח מפראג?"

אמר הדרשן: "מוכיח אינו רק מלשון 'תוכחה' אלא גם מלשון 'הוכחה'. לי יש הוכחות כיצד יש לנהוג בעולם הזה. הייתי עשיר גדול, הסתובבתי בכל העולם, הגעתי אפילו לאמריקה הרחוקה, שהמסע אליה הוא ארוך ומסוכן ונמשך שלושה חודשים בים הפתוח, ובו שודדי ים וסערות מאיימות. ראיתי תענוגות מכל העולם כולו, ראיתי עשירים מקצה העולם ועד קצהו. במו עיני פגשתי אנשים שבעים ומאושרים שברגע אחד חלו במחלות קשות, אלו חיים יש להם? אין להם בית ואין להם משפחה.

ואני עצמי - היו לי חמישה עשר כרמים שהכניסו לי בשנה מיליונים, עשרים שדות של זריעה שהכניסו לי כך וכך, שלושים אלף ראשי צאן ומאה פרות שאפשר היה לפרנס מחלבן תריסר משפחות מטופלות בילדים, מאה חנויות ועשרים ספינות, ממון בבנק במזומן וכסף זמין בכיס, מניות ממשלתיות רבות.

והנה גז עושרי ונעלם, אין לי כלום, אני עני ואביון המחזר על הפתחים ואין לי אפילו סעודה אחת, ערום כביום היוולדי.

הביטו בי וראו כי לא לאורך ימים החוסן, עושרנו משול לחוט השערה, וכל היקום אשר תחת רגלינו משול כחרס הנשבר וכחלום יעוף! גלגל חוזר בעולם, בן רגע הקב"ה משפיל גאים ומגביה שפלים!

אינני מדבר סתם באוויר, יכול אני לתת 'קבלות' על כל מה שאני אומר. ואם כך, כלום אני ראוי לתואר 'המוכיח מפראג'? אמנם איני דרשן ולא בן דרשן, אך בן העיר פראג אנוכי, ובני עירי כולם השתאו על מה שקרה איתי ולמדו מוסר, לפיכך קראתי לעצמי 'המוכיח מפראג'..."

נשאו הדברים חן בעיני ה'בן איש חי', ומצא אותם אמיתיים ונכונים, עד שכתב אותם בספרו "עוד יוסף חי". כי האומר מוסר לאחרים, צריך קודם להשמיע את דבריו לאוזניו שלו!

דרשני המוסר הטובים ביותר והמנהיגים הראויים ביותר, הם אלו שחוו את הדברים בפועל, ונוהגים למעשה כפי שהם מדברים.

מה' מצעדי גבר

באחת השנים נתבקשתי לעזור באיסוף כספים עבור רב מסוים, אשר היה אמור להגיע לאזורי כדי לאסוף תרומות עבור מוסדותיו.

ערכתי במקום מגבית כספים, ובחסדי שמים, חפץ ה' בידי הצליח ואספתי עבורו תוך יממה אחת סכום נכבד, כך שכל שנותר לי היה לחכות לאותו רב שיגיע אליי כדי לקחת את הכספים.

זמן מה לפני שאותו רב היה אמור להגיע אליי כמסוכם, התקשר לביתי אדם עשיר ששטח בפניי את צרותיו וביקש ברכה לישועה.

כדי שיהיה לברכה על מה לחול ביקשתי ממנו שיתרום סכום כסף לצדקה עבור הרב שאני אוסף עבורו, והעשיר - בשמחה רבה אמר שיביא את תרומתו אליי לבית הכנסת ביום שלישי הקרוב, לאחר שאמסור את השיעור בו הוא רגיל להשתתף.

באותו יום שלישי הגיע לבית הכנסת רב נוסף צדיק ועניו, שגם הוא בא לאסוף כספים, וכשעלה בידו לאסוף כ- 300 יורו - הוא היה שמח ומאושר. כאשר הבחין בו העשיר בבית הכנסת, הוא חשב לעצמו

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"ותאמר ציון" (ישעיה מ"ט)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות

של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב, ותוכן הפטרה פרקי נחמה לצד פרקי אמונה בה' ובתורתו.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

אף על פי שלא חטא

כתוב ב'ספר חסידים' (סימן כ"ב) וזה לשונו:

ואם הוא בחבורת בני אדם ונעשה דבר אחד שלא כהוגן, ולא נודע מי החוטא, צריך שיאמר 'אני הוא שחטאתי', אף על פי שלא חטא.

מִן הָאוֹצֵר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

האדם לבדו שולט על הלך מחשבותיו

"ועתה ישראל מה ה' א-להיך שואל מעמך"

(דברים י, יב)

"כי אם ליראה" - ביאר רש"י "רבותינו דרשו מכאן, הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים".

משה אומר לבני ישראל שכל מה שהקב"ה מבקש מהם תלוי ביראת שמים, ומתוך שתהא בהם יראת השם, יצליחו להשיג את כל המעלות כולן. על דברים אלו שאמר משה לישראל שואלת הגמרא (ברכות לג, ב) וכי יראת שמים הינה דבר קטן וקל להשגה, הלא מהאופן שפנה משה לישראל נראה שיראת שמים הינה דבר פשוט שקל לקנותו, וכיצד זה ניתן לומר על יראת ה' שהינה דבר קל בזמן שכבר הודיעונו חז"ל "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים".

משיבה הגמרא שעבור משה רבנו, יראת שמים היתה אכן דבר קל ופשוט להשגה, ולכן דיבר בלשון זו לבני ישראל.

הבעל שם טוב הקדוש אומר שרבים הם המצויים סביבנו שחזותם החיצונית מעידה בהם שהינם שומרי תורה ומצוות, אך אם נרד לשורש מעשיהם נראה שהם נעדרי יראת שמים, וכל פעולותיהם נגזרות מכוח ההרגל והשגרה בלבד מבלי שתהא בהם יראת שמים אמיתית. ומוסיף הבעל שם טוב שמציאות זו הינה תולדה ותוצאה מכך שאותם אנשים לא נותנים עדיפות לה' יתברך, ולפיכך יש בהם חסר באמונה שאף גורם לחסר ביראת שמים.

בשעה שאדם קם בבוקר וראשו עסוק בענייניו הפרטיים והגשמיים, מחשבות אלו מלוות אותו במשך כל היום כולו ועל כן הוא טרוד מכדי לחשוב על רצונו של ה' יתברך. לעומת כן כאשר אדם קם בבוקר ומכריז בקול גדול 'מודה אני לפניך מלך חי וקיים' וגו', הרי שמחשבתו הראשונית שהיתה נתונה לה' לבדו, ממשיכה ללוות אותו במשך כל היום כולו, כך נמצא שכל מעשיו הינם מתוך יראת שמים ורצון להשיג דעת עליונה.

הכל תלוי בעדיפות הראשונית, בדבר שבו פותח האדם את יומו. וצריך כל אחד לשאול את עצמו האם יומו מתחיל ברצונותיו האישיים ובשאר דברים חומריים, או בהזכרת שמו של הקב"ה שהשיב לו את נשמתו בחמלה גדולה. ולכך אמרו חז"ל (ברכות לג, ב) "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", היות ורק האדם לבדו מחליט על מה לחשוב מיד בקומו, כיון שרק הוא יכול לשלוט על הלך מחשבותיו.

פניני הפרשה

וצריך גם ללמוד כדי לחיות

"ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם" (דברים יא, יט)

פעם בא יהודי לפני החפץ חיים זצ"ל, בנו לומד בשיבת ראדין, ולפי מושגי האב כבר למד דיו. בא האבא לבקש רשות מהחפץ חיים ולקבל ברכה ליטול את בנו שיעזור לו במסחרו.

"למה תפסיקו מללמוד" שאל החפץ חיים.

"מה אומר לכם רבי, ענה האב, ככל שאני רואה 'רבי עקיבא איגר' שני כבר לא יצא ממנו. אז לפחות שיעזור לי בפרנסה".

"במה אתה עוסק" התעניין החפץ חיים. "ירקן בשוק" ענה. "והעבודה קשה". "תמנהי עליך, למה לך לעבוד כה קשה. הרי 'רוטשילד' שני כבר לא יצא ממך, אז למה לך לעבוד..."

"מה פירוש", הזדעק "צריך לעבוד כדי לחיות!"

"אכן, וצריך גם ללמוד כדי לחיות", נהם הצדיק מנהמת לבו.

הברכה מגיעה מאדון הברכות

"ברוך תהיה מכל העמים" (דברים ז, יד)

רבי מימון עבו מסתגאנם, שואל בספרו 'בני ראובן', מאחר וה' בעצמו מברך את ישראל כמו שכתוב "ואהבך וברכך והרבך, א"כ מה טיבה של הברכה "ברוך תהיה מכל העמים"?

ובאר, בהקדים את דברי המדרש על הכתוב "ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחותנו את היית לאלפי רבבה" (בראשית כד, ס) רבי ברכיה ורבי לוי בשם רב חמא בר חנינא, מפני מה לא נפקדה רבקה עד שהתפלל עליה יצחק? כדי שלא יהיו עובדי כוכבים אומרים תפלתנו עשתה פירות, אלא "ויעתר יצחק לנכח אשתו כי עקרה היא" - ורק אז "ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו".

ומעתה, גם כאן כדי שהגויים לא יאמרו 'תפלתנו עשתה פירות' ואז יצטרך ה' שלא לקיים את ברכתם כמו אצל רבקה, לכן הקדים ה' לברך את ישראל, שאז אף אם יתברכו ישראל ע"י הגויים, כמו שאמר הכתוב "ברוך תהיה מכל העמים" אין לישראל לחשוש מברכתם שהרי כבר התברכו מאת ה', ולא יוכלו הגויים לומר 'תפלתנו עשתה פירות' כיון שכבר בירך אותם ה'.

נוכחותה של ארץ ישראל בכל העולם

למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם" (דברים יא, כא)

אמרו לו לרבי יוחנן, כי בבבל ישנם זקנים מופלגים. תמה רבי יוחנן, והלא לא נאמרה הבטחה לאריכות ימים אלא בארץ ישראל בלבד שנאמר "למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם", אך כששמע כי הם משכימים ומעריבים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, נחה דעתו (ברכות ת, א).

ובאמת יש לתמוה; מאחר וסבר רבי יוחנן שאי אפשר לזכות לאריכות ימים אלא בא"י, כיצד נחה דעתו כששמע שהם משכימים ומעריבים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, סוף סוף בפסוק מבואר שאין אריכות ימים אלא בא"י?

אכן ביאר זאת רבי יוסף עדס זצ"ל, שכבר כתב ה'שבת מוסר', שבשעה שנחרב ביהמ"ק פיזר הקב"ה את אבני המקדש בכל העולם, ובכל מקום שבו נפלה אבן מאבני המקדש, נבנה שם ביהמ"ק, ולכן נקראים בתי כנסיות 'מקדש מעט'.

ומעתה, מאחר ובבבל היו משכימים ומעריבים לבתי כנסיות, שזהו מקום שבו פיזר הקב"ה את אבני המקדש, הרי שנחשבים הם כארץ ישראל.

ובפרט שהגמ' אומרת שעתידים בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בארץ ישראל, משום כך נחשבים הם כארץ ישראל ולכן נחה דעתו של רבי יוחנן.

משתתפים רבים בלעדי, ובניתיים, אין מנין בשיעור. והוא הדין במה שאמרת לך שתחשוב כאילו רק היום עליך לקיים מצוות, כדי שלא תדחה את המצוה מיום ליום, עד שתדחה כליל.

המשל הנחמד הזה, אומר המגיד רבי יעקב גלינסקי זצ"ל ממחיש לנו את הנאמר בפרשה "כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות". המקרא אומר 'דרשני'; פתח בלשון יחיד, וסיים בלשון רבים! אלא שזוהי ההוראה לכל אחד ואחד. שיראה כל מצוה כאילו היא היחידה: "כל המצוה". ויראה את עצמו כאילו הוא לבדו בתבל: "אשר אנכי מצוך". ויראה את היום הזה בלבד: "היום" ותו לא, ואז תהיה בידיכם היכולת לקיים את כל המצוות!

ובאמת ידוע הרעיון בשם הגאון מוילנא זצ"ל, וה"חפץ חיים" זצ"ל הביאו

ב"אהבת חסד" בשם גאון אחד, והסביר בו את הפסוק (דברים ו, ו) "והיו הדברים האלה", תחשוב שאין עוד יהודי בעולם מלבדך, ועליך האחריות לקיום העולם בלימודך, שאלמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ. "היום", אין אלא יום זה בלבד, ואם לא עכשיו אימתי, כמה תנצלו!

ואז קרס והתעלף

העיר פתח תקוה נוסדה לפני כמאה שנה על ידי יהודים יראים ושלמים, ובהכוונת מהר"ל דיסקין, השרף מבריסק זצ"ל. מתי מספר היו, אבל שטח המושבה היה רחב מאד. עד היום משתרעת העיר על פני שטחים נרחבים, מפני מעשה שהיה.

השטח נרכש מידי הערבים, ולא היו מפות מסומנות כמו בזמננו. הגיעו עם המוכר הערבי לעמק השווה, ואז היה הקונה הולך במצרי השדות. כל השטח שהספיק למדוד בשעליו עד לשקיעת החמה, היה שלו.

רבי יהושע שטמפפר היה הקונה. השכים קום מבעוד לילה, התפלל עם עלות השחר, ובהנף החמה החל בצעדה כשהעירי רוכב לצידו על החמור בצעד מהיר הלך והלך והלך. לא היה כביש ואף לא משעול. פסע על האבנים ונתקל במהמורות, עלה גבעות ויירד גאיות. השמש טפסה במעלה השמים והזעה נגרה פלגים פלגים. לא האט את צעדיו ולא התפנה לשתות או לאכול.

עוברים ושבים בקשו לשוחח ולפטפט, והוא לא עצר ולא השיב, בהתמדה עיקשת הוא חתר הלאה והלאה.

הערבי הותש, ביקש שיעצור מעט, שילגום לגימה. גם לו לא ענה. התנשם והתנשף, כבר לא צעיר היה, וגרר עצמו ממערב למזרח, ומשם צפונה.

כשהחמה עמדה לשקוע אור שארית כוחותיו ופרץ בריצה. רץ עד שהחמה שקעה, ואז קרס והתעלף. וכל השטח היה לשלו, של בני המושבה.

הלקח הנלמד הוא שאילו היינו מנצלים כך את ימינו, כמה היינו רוכשים - ולעצמנו!

אחד, הלא הם צודקים, מי לא יצחק לשמע הדברים? יהודי אחד, מצוה אחת, יום אחד?! הרב אשם בכל אשר קרני, הוא הורני את ההוראות המוזרות האלו! ובצעדים נחושים שם את פניו אל הרב, לתבוע הסבר.

הרב ראה את פניו והנהן בראשו: "שבת, אפוא", אמר לו "הרי בקשתי ממך לשוב ולשמוע את ההסבר".

הוא טרם הספיק לענות, ואל הבית התפרצה אשתו: "הושיעה, רבי, בעלי השתגע!"

הרב טרח להרגיע את רוחה, ואז הפייע יהודי קשיש, נושם ונושף, לתבוע את המוכר לדין תורה...

אמר הרב: "הסכיתו כולכם ושמעו. אמנם, הוריתי לו את שלושת הדברים, אבל עתה הנני להסבירם."

ראשית, אמרתי, עליך לחשוב שיש רק מצוה אחת לעשותה. וכונתי היתה, שהרי יש לנו תרי"ג מצוות לעשותן, והעצל אומר לנפשו: מצוה הבאה לידי, אוכל להחמיצה. אם לא אקיים את זו, אקיים אחרת במקומה. ואף באותה מצוה עצמה אומר הוא לעצמו: מה לי למחר, היא לא תברח.

הוא יושב ליד הספר, ומרשה לעצמו לחלום. אמנם יש כאן מצוות תלמוד תורה, אבל היא לא תברח, אפשר ללמוד גם בשעה הבאה.

בא עני לבקש נדבה, והוא מניד בכתפיו. אמנם יש עמו מעות, אבל יבוא עני אחר, ואולי יתנם לו...

לכן אמרתי: אל תחשב חשבונן של מצוות. יהיה דומה בעיניך, כאילו רק מצוה זו לפניך, ואין עוד. רק לימוד זה, רק תפילה זו, רק מצוה זו שבאה לידך.

ועוד אמרתי: דמה לנפשך, כאילו אתה היהודי היחיד בעולם. ומדוע?

מפני שכאשר באים להתרים לדבר מצוה, משתמט כל אחד ואומר: מדוע באו אלי, הלא יש אחרים מלבדי. וכך נדחה העני מאחד לאחד, ונותר בדלותו. כאשר יש ללכת לשיעור תורה, אומר כל אחד: מדוע אעזוב את ביתי בשעת לילה, והגשם טורד? יש

מעשה ביהודי תם וישר, שעלה אל הרב לשאול שאלה:

"רבי, אני חפץ בכל לבי להיות לבן העולם הבא, אבל אני עם הארץ ואיני יודע מה לעשות. אין באפשרותי לקבוע עתים לתורה. הורני אורחות חיים בדרך קצרה!"

אמר לו הרב: "הסכת ושמע, וחרוט בזיכרוןך: דמה לנפשך כי יש רק מצוה אחת לעשותה, וכי אתה היהודי היחיד בעולם, ואין עליך לקיים מצוות אלא ביום זה בלבד!"

שמע זאת, ושמח מאד. אם כן הוא, אין קל מזאת! מיהר לצאת מבית הרב, והרב קרא אחריו בקול:

"עמוד, אל תמהר לברוח, ברצוני להסביר לך את דברי!"

אבל היהודי מיהר לדרוכו, וקרא מאחורי כתפיו: "אין מה להסביר, רבי! איני אטום כל עיקר, הבנתי את דבריו היטב!"

האיש מיהר אל חנותו, חנות לממכר שיירי אריגים. יהודי קשיש נכנס, בחר לו אריג, וישלם תמורתו.

בטעות הוא נתן שלושה דינרים במקום שנים. המוכר הבחין בדבר אבל לא אמר דבר, והקונה פנה והלך לדרוכו.

שעת הצהרים התקרבה. האיש נעל את חנותו ופנה הביתה לאכול.

"טול ידים, אמרה האישה. מיד אגיש את האוכל".

"את יכולה להגישו מיד", ענה בעלה. "אין עוד צורך ליטול ידים!"

האישה הנדהמת נעצה בו עיניים ושואלות.

"הייתי הבוקר אצל הרב, והוא פסק שאיני חייב לקיים אלא מצוה אחת. ואני כבר הנחתי היום תפילין, וגם התפללתי - הרי זה די והותר להיום. ומחר אהיה פטור אף מזאת. כך אמר הרב, שאיני צריך לקיים מצוות אלא היום בלבד!"

פיה של האישה נפער בתדהמה. לא הספיקה לסגרו, ומישהו נקש בדלת.

אדם זקן נכנס. "קניתי אצל כבודו אריג", אמר הזקן, "ועתה נוכחתי לדעת ששילמתי בדינר אחד יותר מדי".

"אמנם כן", ענה המוכר בשוויון נפש, "אך מה בכך? היום הייתי אצל הרב, והוא הורה לי לחשוב שאני היהודי היחיד בעולם. אם כך, כבודו חשוב בעיני כגוי, וטעות הגוי מותרת..."

עכשיו נפער פיו של הקשיש בתדהמה, והאשה פרצה בצווחות אימים:

"הצילו, דעתו של בעלי נתבללה עליו, הוא השתגע!" הקשיש צרח אף הוא, והאיש נס על נפשו וברח מן הבית.

ברחוב העיר עמד, ואמר לנפשו: "רגע

הילולא דצדיקיא

לקראת יומא דהילולא טל הצדיקים
לבית משפחת פינטו זינ"א כ"ק המלוכ"ן
בנם טל קדושים וטהורים מגזע אראלים ותרשישים

רבי משה אהרן פינטו זינ"א
ולמעלה בקודש כ"ק המלוכ"ן הצדיק הקדוש
רבי חיים פינטו זינ"א

יערכו תפילות על הכלל ועל הפרט בציונים הקדושים
בהשתתפות מנין מתפללים שיערכו תפילות
עבור כלל עם ישראל, ליטוניה והצלחה,
לבריאות ופרנסה טובה לחיים טובים ולשלום.

בעקבות מספר הנגיף תינתן אפשרות להזכרת שמות בהילולא.
המנונין יטלח את השמות לברכה בדוא"ל: kolhaim@hpinto.org.il